

Ujvidéki Napló.

Társadalmi és a városi közügyeket szolgáló hetilap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre . . . . . 10 korona
Fél évre . . . . . 5 korona
EGYES SZÁM 10 FILLER.

Főszerkesztő: Dr. Elschléger Dezső.

Felöltszerkesztő: Cserneyi Mór.

== Megjelenik minden vasárnap. ==

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

II. RÁKÓCZI FERENC-ÚT 35. SZAM
I. EMELET. TELEFON SZÁM 151.

Hozzászólás.

Szerkesztőbarátom a „*tisztességes távolság*”-ról ír lapjában. Nagyon helyes következtetéssel vezet tárgyahoz. Ma nem foglalkozunk társadalmi kérdésekkel, mert lefoglalták a teret másnemű dolgok. Azonban min dig, bármilyen helyzetbe jutunk, ne feledkezzünk meg a társadalom oktatásáról, műveléséről. Mert, ha csak rövid ideig tart is a szünet, akkor gaz földi a talajt és ismét a gyomlálás köti le időnként. Ezért soha ne szüneteltessük a nesre, szépre való oktatás terjesztését.

Nekem is kedves olvasmányom e bölcs férfi munkája.

Engedje meg, hogy én is hozzáfűzek valamit multkori szép cikkéhez, melyet Brecht A. F. művéből merítettem. Tán ott folytathatnám, ahol a multkori cikk végződött. Közösen gombolyítjuk a fonalat. Vigyázva-akkor nem szakad.

Barátság és hűség, rokonszenv és szeretet, bizalom és nagyrabecsülés csakis a távolban érlelődnek meg igazán. Mennél ritkább az érintkezés, annál értékesebbek egymásnak az emberek. Időt nyertek arra, hogy életük oiszágában háboríthatatlanul nőhettek bele lényük mélyébe és a természeti alakot kiűdímíthatták. Respektust tudnak így egymással szemben kivívni:

Ezen tény igazságáról az élet elég bizonyítékot szolgáltat. Kevésbé műveltek, magasabb érdekeknélküliek minden alkalmat keresnek a rajjal döngicsélni. A lö és hangversenyben, játéklarangokban tetszenek egymásnak. szorosan egymáshoz simulva, mint a mezei gaz, vagy mint a farkasok csoportja az erdőben. Ők együttvéve egy muló hustómeget alkotnak és az emberiség ellenségei; az intelligenciának pusztítói.

Mennél magasabban áll valaki a

műveltség magaslatán, annál nagyobb elővigyázattal keresi fel embertársait. Nem a véletlen, hanem a rendműködés eredménye, kivétel nélkül valamennyi igaz, nagy szellem, a költők és írók, a magányt szerették és hogy személyes érintkezést csak kevesekkel folytattak. Magasabb törvényeknek engedelmességek és ezáltal a társadalmi viszonyaikban az igazi távolságba helyezték. Ezen következtetéseket még tovább vihetjük, a legmagasabb lényig. Ha valaki azt állítaná, hogy nincs Isten, mert még nem látta, akkor a távolság törvénye szerint, erre válaszolhatjuk, hogy éppen ebben rejlik a bizonyítéka a teremtő létezésének, aki a teremtésben és működésében, az egész természetben, mint az emberben mutatkozik. De a lényében annyira távol van a föld fiától, hogy az összemériség figyelmét az örökkévalóságtól az örökkévalóságig, a legmagasabb fokban magára irányítja.

Éppen abban, hogy hatalmában és pompájában csak érezzük, rejlik az isteni. Ha velünk bolygók-és tévedezőkkel, abban a távolságnélküli, kisszemlemű módban érintkeznek, akkor éppenséggel nem lenne Isten.

Sok elhalt, életében, nagyon kis embernek tűnt fel, kevésre becsülték képességét, működését. Midőn azonban számunkra elérhetetlen lett, akkor növekedett értéke és dicsekedve beszéltünk tetteiről. És miért oly kellemes és jótékony nekünk a Nap? — Nem azért, mert az, ami tulajdonképpen, hanem azért, mert annyira távol van tőlünk. Mert ha csak fizmétéryi magasságban állana fölöttünk, akkor nem lenne már a barátságos Nap, hanem egy pusztító szörnyeteg.

Eppen így van ez az emberek között is, Aki békében akar maradni és hátrányok nélkül mőködni akar, akinek szándéka,

hogy jellemét kiképezze személyileg megérni és a társadalomban egy közbecsülésnek örvendő állást óhajt kihívni, az gondoskodjék arról, hogy közte és az őt környező emberek között a tisztességes távolság meglegyen és ennek kereteit határolva, álljon a világ szeme előtt.

Dr. G. M.

Kérelem.

A Magyar Vörös kereszt Egylet ujvidéki választmánya áthatva ama magasztos kötelességtől, melyet a hazafiság és az emberszeretet háboru esetére elébe szab, elhatározta, hogy ama bizalmat és jóindulatú támogatást, mellyel eddig egyletünket ugy a központi igazgatóság, mint városunk nemesen érző társadalmá mindenkoron kitüntette, azzal fogja még jobban kiérdemelni, hogy egy bekövetkező háboru esetén nemcsak itthon várja meg kellő felkészültséggel a védő gondoskodásába ajánlott sebesült harcosokat, hanem a legutóbbi háboru tapasztalatajn okulva azon lesz, hogy közelebb jusson egy lépéssel ama területekhez, melyeken a samaritánus munka áldásos jótéteménye közvetlenebben és hatványozottabb mértékben, százszorosan érvényesül.

E cél elérésére az Ujvidék városi önkéntes egészségügyi osztag szervezését tüzte ki célul.

Hála Ujvidék nemesen érző társadalmá által a béke áldásdús idejében mindenkor bőkezűen nyújtott támogatásnak, az önkéntes hadi osztag felszereléséhez szükséges anyagi eszközök jórészt választmányunk rendelkezésére állanak, azonban az osztag egyéni szervezése, az alkalmas személyek beállításá már nehezebb feladat és azt csak a város egész társadalmának sikeres közreműködésével lehet megoldani.

MENRATH L. FIA butorházában:

butorok, szönyegek, képek, függönyök — dísz-
tárgyak a legnagyobb választékban, a legjobb
kivitelben kaphatók.

Kossuth Lajos-utca 46-48.

Régi megbízható cég.

Alapítottatt 1843.

Telefon 68.

Szönyegek, függönyök, terítők, és
minden lakásberendezési tárgyak
nagy választékban.

Az önkéntes egészségügyi osztag, mely egy 200-300 ágyas táborig körház keretével bír, a harcra lehető közelében, de természetesen a lőtávolon kívül, vagyis a veszedelem helyétől kellő távolságban van hivatva a csupán első segélyben részesült sebesültek további ápolását átvenni és ezáltal a harcra működő táborig körházaknak a folyton érkező frissen sebesültek felvételét és ellátását lehetővé tenni, mely felette fontos és nemes feladatot az önkéntes egészségügyi osztagban két népfőlkelési kötelezettségen kívül álló (katonailag ki nem képezett) orvos, 8-10 ugyanilyen népfőlkelő férfi és 20-30 nő volna hivatva teljesíteni.

Kívánatos, hogy ugy a férfiak, mint a nők többsége intelligens legyen, de főzőnők és más háztartási teendők végzésére vállalkozók sem nélkülözhetők. Különösen ajánlatos ez oly férjes nők vagy özvegyek részére, kiknél a férj, illetőleg fiu bevonulása háboru esetén biztosra várható, mert ez esetben a kenyérkeresőt nélkülöző feleség vagy anya nemcsak önmagát lesz képes fenntartani, hanem egyben egy magasztos emberbaráti cél sikerét is mozdítja elő.

Teljes bizalommal fordulunk a város lelkes közönségéhez és kérjük, hogy azok, akik ezen nemes samaritánus működésre önmagukban hajlandóságot éreznek, ebbeli elhatározásukat sürgősen jelentsék be Forster Géza, városi tanácsnok, egyesületi alelnöknel (városháza II. emelet 43. ajtószám alatt), aki az önkéntes egészségügyi osztag ügyében délutánonként 3-5 óra közötti szívesen ad felvilágosítást és áll az érdeklődőknek rendelkezésére.

Szabadonjemen emlénnél, hogy hívő szavunk a nemesen érző szívekben visszhangra talál és lelkes társadalmunk kebeléből alakuló önkéntes egészségügyi osztag, ha a harci kürr megszólalna és a nehéz idők működésre felhívják: mint a legelsőek egyike fog szeretett városunknak dicsőséget, saját magának pedig a teljesített nemes cselekedet soha el nem múló lelki gyönyört és megnyugvást szerezni.

Az Ujvidek városi vöröskereszt választmányá nevében.

Forster Géza,
ügy. alelnök
egyes. megbízott.

Hadzsits Antal,
udv. tanácsos
elnök.

Elnökválasztás. Elöljáróság megalakulása.

Mult vasárnap választotta az ujvideki izr. hitközség 33 tagú képviselőtestülete elnökét és elöljáróságát.

A választás titkos volt. Egyhangú választás eredménye: dr. Leitner Benő elnök és dr. Freund Ede alelnök. — Iskolaszéki elnök: dr. Gál Ödön. Ki elnökségének harmadik ciklusát kezdi meg. Templom elöljárók lettek: ifj. Öfner Mihály, W ertheim Henrik, ifj. Weisz József, és Klein Zsigmond. Gazdasági elöljáró: Schaffer Samu a szent egyet elnöke. Pénztári elöljáró: Ra in er Simon (volt előbb is) Ellenőr: K o h n J. Gyula.

A választást dr. R ó z s a Miksa a választási elnök a legnagyobb korrektéssel és tapintattal vezette. Midőn az eredményt kihirdette, nyomban küldőrséget menesztettek az új elnökök. Leikes „eljenzés” fogadja a belépő elnökököt, kit dr. Rózsa a következőképpen fogad: Gyermekkora óta ismeri és tudja, hogy puritán jellemű, ki a zsidóság ügyét a szíven fogja hordani. Üdvözlő „sok szerencsét, kitartást kíván nehez felelődtárhoz és kívánja, hogy léke vonuljon be a hitközségi életbe. (Éljen)

Dr. Leitner: Kedves Barátom. Igen tisztelt Uraim! Midőn kedves barátomnak dr. Rózsa Miksa választási elnök urnak meleg üdvözlő szavait őszinte beszédet megköszönöm: kijelentem, hogy az elnökséget elfogadom. Most ezen ünnepélyes percben szent fogadalmat teszek, hogy a hitközség ügyeit szent vallásunknak szellemében fogom vezetni. Igaz meggyőződéssel, lelkiismeretességgel teljesítem kötelességemet, mint erőmből telik. (Éljen)

Berczeller Lipót: Tisztelt Uraim: Ugy hiszem mindannyiunk ohajával és érzelmével találkozom, ha itt még egy kötelességet teljesítünk. Köszönetet mondunk dr. Rózsa Miksa urnak, ki mint választási elnök fényes tanujelét adta pártatlanságának, ki sem az egyik, sem a másik pártához csatlakozott, hanem pártatlanságával fölülemelkedett a választási küzdelmekre és azért volt a választás oly méltóságos, eljes, magasztos. Zsidóságunk becsületére vált és azért dr. Rózsa kedves barátomnak köszönetet mondunk. Az Isten éltesse! (Éljen)

Városi kertészetünk.

Ilyen teli idején szokotyan ugyan a kertészetről íri, azonban idejében akarjuk a közönséget tájékoztatni, hogy kerti szükségletét Ujvideken a városi kertben szerezze be. Nem szükséges ma már máshová fordulni, ha gyümölcs-csemetét, virágot és több e felét venni szándékozunk. Mindent jutányosan, előrangú minőségben, jól ápoljt fajtákban kaphatunk a városi kertben.

Sztanojevics Szlávko főkertész az ujvideki városi kertet olyan színvonalra emelte, mely a városnak nagy jövedelmet biztosít és módjában van sétányainkat pompásabbnál pompásabb virágokkal és ültetvényekkel díszíteni. Gyönyörködik az ember lelke, ha látja, hogy mivé varázsolta a főkertész alapos tudásával, finom ízlésével az ujvideki kertészetet. És ami a fő, a városnak jövedelmet is biztosít.

A városi kertészet a városi fürdő mögötti területen nyer elhelyezést, ahol tetszetős virágházak lesznek, melyek a közönségnek kellemes és üdülő szórakozást nyújtanak. A legközelebbi tavasszal már új otthonába költözik a városi kert. Mintafaiskolaja pártatlan a maga nemében.

Aki kertjét nemes gyümölcsfákkal, pompás virágokkal akarja beültetni, az Ujvidekről szerezze be a szükségletét.

Részletes felvilágosítással szolgál a most kiadott első árjegyzék, melyet Sztanojevics Szlávko főkertész kívánatra mindenkinék megküld.

Temérdek sok nemefajtájú csemete és pompás virág kerül majd forgalomba és a tulajdonosa büszkén mutogatja majd az ujvideki városi kertből szerzett fát, vagy egyéb ültetvényt.

i. r.

Az új választói kerületek.

A budapesti Lloydklubban sok szó esik mostanában a választókerületek kiigazításáról. Különösen a kisebb erdélyi kerületek képviselői vitatkoznak az új rendszeről.

Tisza már nyilatkozott is arról, hogy hány képviselőt kap Budapest és a vidéki városok.

A fővárosban — mondotta — huszonkét kerület lesz, ami megfelel Budapest népességének, az ország népességéhez viszonyítva és Budapest kulturális fokának.

Allítólag Buda öt, Pest tizenhét mandátumot kap. Alkalmassint így fogják beosztani a fővárost országgyűlési választókerületekre: Vár 1 kerület, Viziváros 2 kerület, Obuda 2 kerület, Belváros 2 kerület, Lipótváros 3 kerület, Józsefváros 3 kerület, Ferencváros 2 kerület, Kőbánya 1 kerület.

Ebben a huszonkét kerületben titkos lesz a szavazás.

Ezenkívül még csak negyvenhét kerület lesz olyan, ahol titkos szavazást enged meg a javaslat. Ezek a törvényhatósági jogú városok, ide számítva Fiumét is, amelyeknek összesen körülbelül negyvenhét mandátum jut. És pedig: Szegednek, Debrecennek 4—4, Szabadkának 3, Temesvárnak, Aradnak, Pécsnek, Miskolcnak, Kassának, Kolozsvárnak, Hódmezővásárhelynek, Győrnek, Marosvásárhelynek, Pozsonynak, Kecskenének, Nagy-

váradnak, és Fiumének 2—2 Zombornak, Bajának, Ujvideknek, Versecnek, Pancsovának, Komáromnak, Selmec- és Bélabányának, Sopronnak, Szatmárnak, Szekesfehérvárnak, 1—1 kerület.

Erdékes, hogy Brassóban, Szombatselyen, Ujpesten, Kaposváron, Iglón, Makón, Nagykiszánt, Nagybecskerekén, Nagyszébenben, Nyíregyházán, Sátoraljujhelyen, Zentán, ahol pedig nagyon sok munkás van, nyilvános lesz a választójog gyakorlása, mert ezek a városok nem törvényhatósági jogúak.

Összesen tehát hatvankilenc kerületben lesz titkos a szavazás.

Vasárnaptól — vasárnapig.

Főispánok. Bács-megye és Zombor szab. kir. város főispánja ifj. Vojnits István búcsúzik, miért is tiszteletére f. hó 5-én d. u. 4 órakor rendkívüli közgyűlést tart a vármegye. A helyébe jövő legifjabb Szemző István újonnan kinevezett főispán beiktatását feb. 6-án d. e. 1/2 10 órakor tartandó rendkívüli közgyűlésen ünnepeli a vármegye közönsége. Mindkét ünnepség igen fényesen igérkezik.

Az izr. iskola új iskolaszéke. Csütörtökön alakult meg az ujvideki izr. iskola új iskolaszéke. Dr. Gál Ödön ügyvéd elnökségével: dr. Pap Ignác főorvos, Fischer Jakab főtitkár, Székely Salamon igazgató-tanítón kívül, kik hivatalból, tagjai az iskolaszéknek, tagjai lettek: Berczeller Lipót mérnök, Biró Lajos szeszgyáros, Eichner Zsigmond f. keresk. isk. tanár, Friedmann Mór állatorvos, Krón Richárd kereskedő, dr. Kovács Bodog ügyvéd, dr. Lustig Nándor ügyvéd, Molnár Oszkár biztosítási főtitkár és dr. Nagy Ferenc ügyvéd.

A gimnázium Vörösmarty-köre m. hó 26-án igen fényesen sikerült hangversenyt rendezett. Az ifjak szavallataikkal, énekükkel és zenés előadással igen sok elismerést vívtak ki.

Az ujvideki izr. hitközségi elöljárók és bizottsági tagok tegnap szép jelét adták humánus érzelmüknek. A templomban történt ünnepélyes installációjuk alkalmával 2000 (kettő ezer) koronát adományoztak jótékony célra.

A tudóbetegdonozó intézetből. 1913. évi január hó folyamán jelentkezett összesen 19 beteg. Első jelentkező volt 7, ismételtlen jelentkezett 5 családtag vizsgálatot 8 akik mind egészségesnek találtak. Az új betegek közül tbc. 4 esetben lett megállapítva, 3 nem volt tbc. Köpetvizsgálatot végeztünk 2 szer. Segélyezésült januárban kiosztottunk 91 liter tejet, 22 kg kenyert, 10 drb Maggi-féle leveskocskát, negyedőli tűzfát és fűtőanyagot meg lakbérsegélyül 9 kor. Dr. Wágner Károly ügyvezető főorvos.

Tejhamisítók. Ujabbán a következők tejhamisítók fölött ítékezett Zanbauer Ágoston rendőrkapitány. Szlankamenac Prokoné, Rankovics Márkone, Chromics Pál (elzárás és nagyobb pénzbírság) Pervász Szlaváné öz. Künzler Józsefné, Peszelyinovics Tosáné Stefánics Zorka, Báldi Illésné és Dujmovics Pál-Mindannyi igen érzékeny büntetést kapott.

Csavargó. Jevremovics Szima novibazári illetőségű csavargót a városból kiűltötték.

Meinl Gyula

Kávébehozatala.

Uj fióküzlet

Ujvidek

Kossuth Lajos utca 36. szám.

Hirdetmény. Közműre hozzuk, hogy i. évi január hó 27. től kezdve, a helyihajó-jarat Zimony — Belgrád, valamint Zimony — Belgrád — Pannosóva között, a feli menetrend szerint újra megnyitjuk. Az első cs. kir. szab. Duna — Gőzhajózási — Társaság ügynöksége.

A részeg kárpitos. Keskeny lett az utca Varga József kárpitosnak, amint a mult heten részegen a Kenyerutcát végig baktatja. Elestett és az újrát emelte föl az utca kövezetéről.

Szerencsejátékosok. Bármennyire tiltja a rendőrségünk a szerencsejátékokat, mégis igen sok embernek egész életfentartását képezi a tiltott szerencsejáték. Petrovics Milának, mint professornátus szerencsejátékosnak nagyon sokszor meggyűjtö a baja a rendőrséggel, most e heten is végigháza a korcsákat. Csakhamar akadtak lépemenők, kik játszottak vele, de nem nyertek. — Hűségese segítő társa volt Militárovics Nikola. Mind a kettőt megbüntették.

Éjjeli kirándulás. Varga Pétert nem bántotta a hideg, sem az előrehaladott éjjeli óra, sőtára indult. Ilyen külön emberek mindig jobban szeretik a magányt. Különösen, midőn magasabb gondolatok cikknak agyukban. Így gondolatokba mélyedve sétált pont 11 órakor a Dunautcában, amikor Hegyi rendőrszakaszvezető hozzá lép és bátorodik szokatlan sétéja felől hírt szimatolni. Emberünk méltatlankodik a harbortás miatt, egyeni szabadságának gyakorlatiában korlátozzák. Ez ellen tiltakozik. Dacára ennek Hegyi mégis beviszi, mert félti b. egészségét. Azt suttogják a városban, hogy ez a séta nem történt orvosi rendeletre.

Mikor Balescs. balekot fog. Hires leány Balescs Anna. Cseléd, de uras módhoz szokott. Nem turbékol az eres alatt, hanem a Fábry-ven-déglőben. R. L. fiatal leány csütörtökön a Fábryba kísérté. Balescs Anna ismerős léven a hely-zettel, gyertyát sem gyujtott a setében társalgott. De hát R. L.-nak haza is kell a mennyie, mert minden szerelemnek vége szokott lenni. Otthon eszreveszi, hogy az erszenye Balescsnél felejtődött. A leányt letartóztatták.

Szinte sok a jóból, amnyi érdekes és páratlan mozielőadásokban volt e lefolyt heten részünk. Csütörtök és pénteken 3 nagy világzen-zációs dráma volt a műsoron. Kifogyhatatlan az Apolló az ujdonságokban. Remélhetőleg mindig ilyen lesz a műsora, mert már más nem lehet, hisz egészen elkényeztette a közönséget. Ma bemutatásra kerül „Párducok karmai között”.

Pincérből. Az uvjvideki pincérek szak- és önszegélyző egylete f. hó 6-án Stolz Károly véd-nöksége alatt az „Abbázia” kávéház termében rendezendő zártkörű tancvigalom iránt városzerte nagy érdeklődés mutatkozik. A társadal-munk hasznos, tevékeny, fáradhatatlan munká-sai megérdemlik a támogatást, hisz önszegélyző egyletük gyarapítására fordítják a jövedelmet.

Az uvjvideki Ipar és Kereskedelmi Takarékpénztár R. T. V. közgyűlését f. hó 16-án d. e. fél 11 órakor saját helyi-ségében tartja.

A Titok című három felvonásos népszin-művet, hozza színre f. évi február 9-én a Dun-gerszky színházban az „Uvjvideki Polgári Magyar Daloskör.” A siker érdekében városunk legjobb műkedvelői fáradoznak. A teljes siker nem is maradhat el, mert az egyesület méltan megér-demli a közönség nagymérvű támogatását. Az előadáson közreműködnek: Karácsonyi Mariska, Szabó Tusi, Fellegi Rózi, Lemler Szabin, és Sarosi Paula kisasszonyok. A férfiszerepeket, Bartók, Sugár, Gyenizse, Takács, Kerekes, Szabó, Kojov, Brecka, Lotz, és Wahl urak játszák. Jégyek Herger Ágoston könyvkereskedésében és az egyleti tagoknál már most kaphatók.

A „Corso” mozgószínház tegnap meg-nyílt Jövő számunkban méltatjuk a bemutatást.

Megérkezett Ritter Gyula hires cigány primás körutjáról. Naponta, a Kovács kávéház-ban kitünően szervezett zenekarával hangverse-nyez. A t. közönség b. figyelmét felhívjuk ezen igazán élvezetes szorakozásra.

A „Vendéglősök Lapja” Ihász György szer-kesztésében immár 29-ik évtolyamát futja. Ez a nagy idős erős bizonyosága annak, hogy ez a haza-ítás, igazán magyar szellemű lap kiváló missziót teljesített és teljesít közeletünkben. A lapra ebben az évben az eddiginél is jobban irányul a közér-

deklődés, különösen a vendéglősöké, mert az ipartörvény módosításánál ez a lap hivatott arra, hogy a közvélemény előtt a vendéglősipar hely-zetet és igényeit helyes világításba helyezze. A „Vendéglősök Lapja” élénken van szerkesztve s zamosat magyar nyelvezetével nemcsak a vendé-glősöket érdekelheti, hanem mindenki, különösen a borkereskedőket, bortermelőket, a kik céljaiknak a legsikeresebb hirdetési szaklapot találják benne. A „Vendéglősök Lapja” előfizetési ára negydevre 3 K. Szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, 1. ker. Verpeléti-ut 5.

Bolgár katonaszökevények. Érdekesen beszél el a bolgár állapotokat B Jack Aron bolgár katonaszökevény. A hadi tudósítók lelke-séssel beszélnek a bolgár hadsereg hazaszere-tetéről, harcratemettségéről. Valószínűleg ez akkor volt, mikor a harc nem ferosztotta ki az embereket és mikor a katona rendesen megkapta az élelmiszereit és egyéb kellékeit. A hosszú habóru kiaknázott mindent. Ma már Csadalzdásban szomornak az állapotok. Minden napra csak kenyér az élelmiszer és minden másnap leves jár ki a fáradt agyoncsigázott katonának. Jack is azért szökött meg, mert majdnem éhenhalt. Belgrádon letartóztatták. Onnan Zimonyba szö-kött. Zimonyból Uvjvidékre hozták. A határszéli rendőség Ergebe szállította. Ez sem látja soha „erdős völgyes szép hazáját.”

Királysértés. A lapok annakidején hozzák, hogy Szegeden elítelték Jovanovics és Rankó ösövei cukrást. Különösen érdekel bennünket az eset, mert tudtuk, hogy magyarországi szerbajku polgar nem vetemedik ilyen aljas tettere. Január 16. án itélkeztek följötte. Az iratokból kitűnik, hogy Jovanovics 16 évvel ezelőtt Szerbiából megszökött. Ösövény telepszik le. Mint cukráz szép vagyrona tett szert. Van háza földje, teljes jölete. Még sem fér meg a bőrében. Öfésége magas személyét szidalmozta. Nem lehet reprodukálni amit művelt. Itt élt e hazában. Ez emelte föl. Adott neki polgári jogot, vagyonhoz jutott és mégis rút hálatlansággal fizet a jókért. Hat honapi fogsága után, az országból kitiltják és ekkor elkotyavetyéli házat. följött. Ezt eredményezte rakoncátlanokadása. A bácskai szerbek, kik minden közösséget megszakítottak vele nem sajnálják a magáról megfélekezett Jovanovicsot.

Elfogtak egy veszélyes betörőt. Hétfőn d. u. az uvjvideki vasuti jegypénztárnál 1 új ruhába bujt munkásember Fiuméba váltott jegyét. A határszéli rendőrnök feltűnt a különös viseltetű ember és az is, hogy Fiuméba vált jegyét. Kérdőre fogta. Ötölt-hatolt. Végre megvallotta, hogy Ukas Jozsefnek hívják és egy kis betörés és lopás erényében tartozkodott a mult éjjel Beocsinban. Ott szerezécsen operált. Egy kereskedőnek az olvasatlan pénzt, olvasatlanul zseb-revátja és miután az üzlet zárva volt, felnyitotta. A pénz fele még nála volt a többi ruhára köl-tötte, hogy ünnepelesen köszönte a magyar tengerpartot. Ebben azonban megakadályozták Kedden már a horvát csendőrség vette pártfo-gásába.

Szép kis passzió. A szegedi rendőség let-artóztatta jakobovics József makói illetőségi szakácsot, aki női ruhában sétált az utcákon. A rendőrorvos épeszűnek találta. A rendőrkapitány kérdésére azt válaszolta, hogy „passziója” női ruhában járni. A rendőség csavargásért három napi fogházra ítélte.

A peleskei notáriusról ir végtelenül mulat-ságos, fölényes, humoros, konzervatív regényt a Pesti Mozi. A most megjelent legfrissebb szám tarkálk a sok finom elmésségtől, Vajda Dezső, Karinty Frigyes krokijai a rekeszizmokra hatnak. A legelőkelőbb magyar rajzolók egyike: Tuszky Marcell illusztrálta a Pesti Mozi mos-tani karnevali számát.

Tiszta butorozott szobát keres **zongora** használatlalt fiatalember.

Megkeresések a kiadóhivatalba „Városháza” cím alatt kéretnek.

Alkohol.

Irta: K. G.

Kevés olyan tiszteletreméltó iparkodás van, mit az alkoholelleses mozgalom. Csak a neve nem tetszik. Ez tudniillik arabus szó; igazán az. Tulajdonképen a legfinomabb, leheletszerű portlelenti, átvitt értelemben pedig a tiszta szesz, vagyis spirituszt. Amde mit tegyünk, amikor a szesz is . . . arabus szó.

A nép azt se, eszt se érti meg jól. Még a művelt emberek közt is sokan vannak, akik azt gondolják, hogy a nagy világközdelem tulaj-donképpen csakis a mindenféle pálinkák ellen folyik. (ez is csak arabus szó), ellenben borocs-kákat, sörcsöket, pezsgőcsöket annál inkább szabad inni.

Tudok olyan bortermelő szövetkezetet is, aki azért lépett be az alkoholelleses szövetségbe, hogy az alkohol üdözvén, annál inkább bizto-sítsa a — borfogyasztást. Pedig az alkohol éppen olyan, mint az ördög. Mindenféle tetszős formába öltözve viszi el az embert.

A következő eset tehát nem is olyan nagyon csodálatos.

Pécsett is járt egy alkoholelleses apostol. Nem csufolkodásból nevezem így, mivel igazi apostolnak tartok mindenkit, aki az emberi test és lélek elfajulásai ellen dolgozik.

Tehát Pécsett valami derék apostol járt. A vármegyebeli urak gondoltak egyet és a környék-beli falvak elüljáróit berendelték az alkoholelles-es előadásra. Egészen jól gondolták ki, hogy a derék „pógárok” megokosodnak az előadásból és otthon egy kicsit vigyáznak a falu torkára. (Nem kell hozzátenni, hogy akkoriban nem volt soron semmiféle választás.)

A pógárok becsületesen meg is jöttek a városba és nagy figyelemmel hallgatták a tanítást, ami különben elég világos és népszerű volt. Aki pedig ilyen tanítást végighallgat és szeme elé kapja a degeneratív táblákat, az lehorgasztott fejfel szokott hazamenni és otthon a pincekulcs után tudakozik. Tudniillik eldugás irányában.

A berendelt pógárok is nagyon megvoltak illetőde. Az egyik vármegyei úr nyomban meg is szőlította a legőregebbet; — No, ugye hogy érdemes volt befáradni, bíró uram! Most legál-lább már tudják kigyelmelet, hogy mit kap az ember attól a kutya alkoholtól. Még a gyereke is arról koldulhat.

A bíró uram nagyon igenlőtte a beszédet. Sőt meg is toldta ilyenformán: — Már, kéröm alássan, valami az, amit hallottunk.

Csak hogy én már ezt anélkül is tudtam. Az én közönségemben már régen arra tanítjuk az embereket, hogy iganak csak tiszta, jóféle boro-akat, továbbá öreg tórkölpálinkákat, de ne igyák azt a gyalázatos alkoholt!

Ah csak a kutyánakvaló.

Alulirott cég irodájában egy

irodista állás

megüresedett, melyre oly fiatal emberek — eset-leg kisasszonyok pályázhatnak, kik német helyes-írást és gépen írni tudnak.

Gyorsírástati gyakorlattal bírók előnyben részesülnek.

RAINER SIMON, Uvjvidék.

Eladó.

Igen csinos kivitelű még egészen új barokk-stilű **ebédlő és tálgyfa-hálószobaberendezés.** Zrinyi Ilona-utca 4. szám.

A butorok a butoripar remekei.

A GROSZINGER-féle

Lil crème a legszebb bőrszépítő
és bőrfinomító készítmény.

Lehmann-féle szappan nagyon kedvelt pipere-cikk

Női-kalap divatterem.

Van szerencsém tudatni, hogy Ujvidéken, a Fő-téren, az Apollo-színház udvarában

női-kalap divattermet

nyitottunk, ahol f. vevőnk részére a női kalapok összes újdonságai-ban dús választékot tartunk.

Kalapformákban nagy raktárunk van és tejszerűn díszítéseket, valamint átalakításokat a legolcsóbb árak mellett elvállalunk.

Köft Berta és Došić Szaveta.

HE

„Big Four“

TRAKTOR!

A Winnipeg-i Nemzetközi szántógép-Versenyek győztese! Nemesak Amerika, hanem az egész világ legjobb szántógépe.

Tekintse meg szántó gépünket üzemban és csak akkor határozza el magát valamely TRACTOR beszerzésre. Teljes szántó készletet a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett szállítunk.

Központi kereskedelm és Iparbank R.-T.

Budapest V. Váci körút 26.

Sürgőnycim: CENTRALIS.

Hirdessünk

az

Ujvidéki Naplóban.

Egy okos fej

minden alkalommal

Dr. OETKER sütőporát használja 12 f.

TELJESEN HIGIÉNUSOK ORVOSOK ÁLTAL AJÁNLOTT ÉLESTŐPÖTLŐ. Használata által minden tészta nagyobb, lazább és könnyebben emészthetővé lesz.

Dr. Oetker-féle Vanilincukor á 12 f.

a legnemesebb fűszere minden tészta-nak, kakaó és tea, csokoládé és krém, kuglupf, torta, pudding és tejszín, tova-ba inon vagy porcukorral vegyítve mindennemű sütemény lchintésére. Pótol 2-3 cseő vaniliát! Ha feleslegig Dr. OETKER vanilincukrot 1 kg. cukorral keverünk és abból 1 vagy 2 teáskanálnyit 1 cseébe teára öntünk, úgy egy kibűnő aromájú, teljes íalt kapunk.

Dr. Oetker sütőpora és vanilincukra minden fűszerkereskedésben stb. kapható. Kimerítő használati utasítás minden csomag mellett van. Receptgyűjtemény ingyen.

Szerémi

borozó

Ujvidéken.

KENYÉR-UTCA 23. SZÁM alatt a Központ Híreljézetével szemben, melyben SCHWARZ JOZSEF úr saját termésű, orai, égetett tórköly pálinkája, a 27. oldalra: Kamenica Paraga hegyen levő szőlőből, poharanként vagy zárt palackokban megsekkelt árak mellett kerünek kímésre.

Megrendelések 50 téren felől hordóiban SCHWARZ TESTVÉREK boltjában minden létezőt (Haltér 12. szám).

A borozóban olesón és jól lehet átkézni. Minden héten este hatnaprakas.

NYOMTATVÁNYOK

ÉS

legdivatosabban, tisztán és olesón készit

MERKUR-NYONDA

Fuchs Oszkár és társa, UJVIDÉK

WINKL-PALOTA az udvarban.

TELEFON: 151.

Ne essék kétségbe

lógépét, bármilyen rendszerű, vagy szerkezetű, megjavítja pontosan, azonnal, jutányosan

Nadich Károly

órás és mechanikus.

Közelebbi értesítést ad:

özv. Schwartz Simonné ruháruháza, Kossuth Lajos-utca 20.

ERZSEBET

szállodában

esténként a hirneves

Vajda Dezső és fiai

kittűnő cigányzenekara

hangversenyez.

Butor!

Telefon 325.

44. Kossuth Lajos-utca 44.

A városháztól a vasut felé az első Butorúzet.

Mindennemű BUTOROK, SZÖNYEG és KOSÁRÁRUK minden ÁRTELEMELÉS nélkül

részletfizetésre

is kaphatók a

BUDAPESTI ALTALÁNOS HITELSZÖVETKEZET
BUTOR BIZOMÁNYI RAKTÁRÁNÁL UJVIDÉKEN.

Telefon 325.

44. Kossuth Lajos-utca 44.

Telefon 325.

Tekintse meg raktárunkat vételkényszer nélkül!

**Tüdő- és torokbajban szenvedők
mellbetegek és gégebajosok!**

A ki ezen bajokban szenved, bármily állapotban is, és ha a betegség gyógyíthatatlannak tűnik is fel, aki egyszer és mindenkorra szabadulni akar ezen betegségtől, az bizalommal forduljon **A. Wolffsky Berlin** N. Weissenburgerstrasse 79. Ezer hálaírat a legjobb biztosítéka kitűnő gyógyítóerejű módszerének.

Felhívás!

Az Ipar és Kereskedelmi Takarékpénztár r.-t. Ujvidék most nyitja meg

VI. hetibetét csoportját.

garantált minimális 5%^o-al kamatoztatik.

A heti befizetések kötelező időtartama 3 év, mégis célszerűségi szempontból lehetővé tettük feleinknek 4 éves heti betétkönyvecské váltását is.

A legkisebb részlet heti 1.— kor. de váltható egy könyvecskére több részlet is.

A heti betétkönyvecske kiváltása már jövő hó 1-én veszi kezdetét.

Teljes tisztelettel

Ipar és Kereskedelmi Takarékpénztár
Részvénytársaság
igazgatósága.

Cserneyei

gyorsírási iskolájának
új tanfolyama 1913. évi
január hó 2-án kezdődött.
Jelentkezőket lakásán (II.
Rákóczi Ferenc-u. 35. I. e.)
fogad.

A Z

APOLLÓ

mozgófénykép **SZÍNHÁZ**

a világ legjobb és minden szenzációt feltűntető filmeket mutat be. Első az első között.

Előadás kezdete: hétköznapokon d. u. 5, vasár- és ünnepnapokon: d. u. 3-kor.

Minden szerdán délután 3 órakor gyermekelőadás, tanulságos, oktató és mulattató műsorral.

E heti szenzáció:

Párducok karmai között.

Egyenlő

rangúnak tekintünk mindenkit, ezért szabadságában áll mindenkinek

választó

jogát nálunk érvényesíteni, amidőn saját gyártmányunk legjavából Ujvidéken jó árut vehet.

Jogot

ormálunk annak elismerésére, hogy a legjobb cipő a

Moskovits-féle

anatómiai cipőgyár r. t. készítménye.
Ujvidéki fióküzlet Kossuth Lajos-utca 32
Üzletvezető: **Pollák Mór.**

Grosz és Krausz

legnagyobb butor és szőnyeg áruháza

Telefon 24. sz. **Ujvidék.**

Telefon 24. sz.

Az első magyar torontáli szőnyeggyár főraktáar.

Pálfy testvérek vasöntöde és gépgyárában **Szeged**
1 drb. 14 lóerejű Máv. benzinelokomobil ^{alig használt és egy} teljesen új 48" cséplő
együtt vagy külön-külön eladó.

Weisz Hermina

Alapítva 1830.

ezelőtt SZÉVIN KÁROLY

ruhafestő- és vegytisztító-gyára

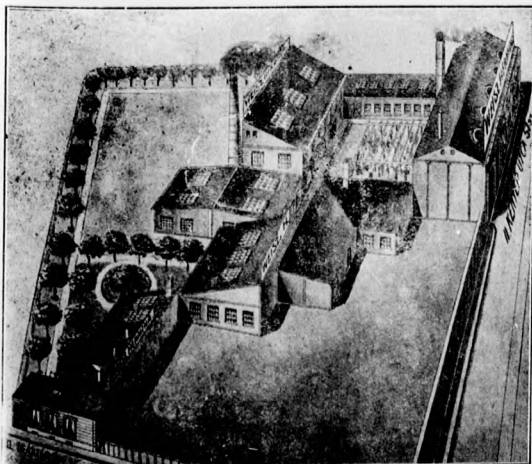
UJVIDÉK,

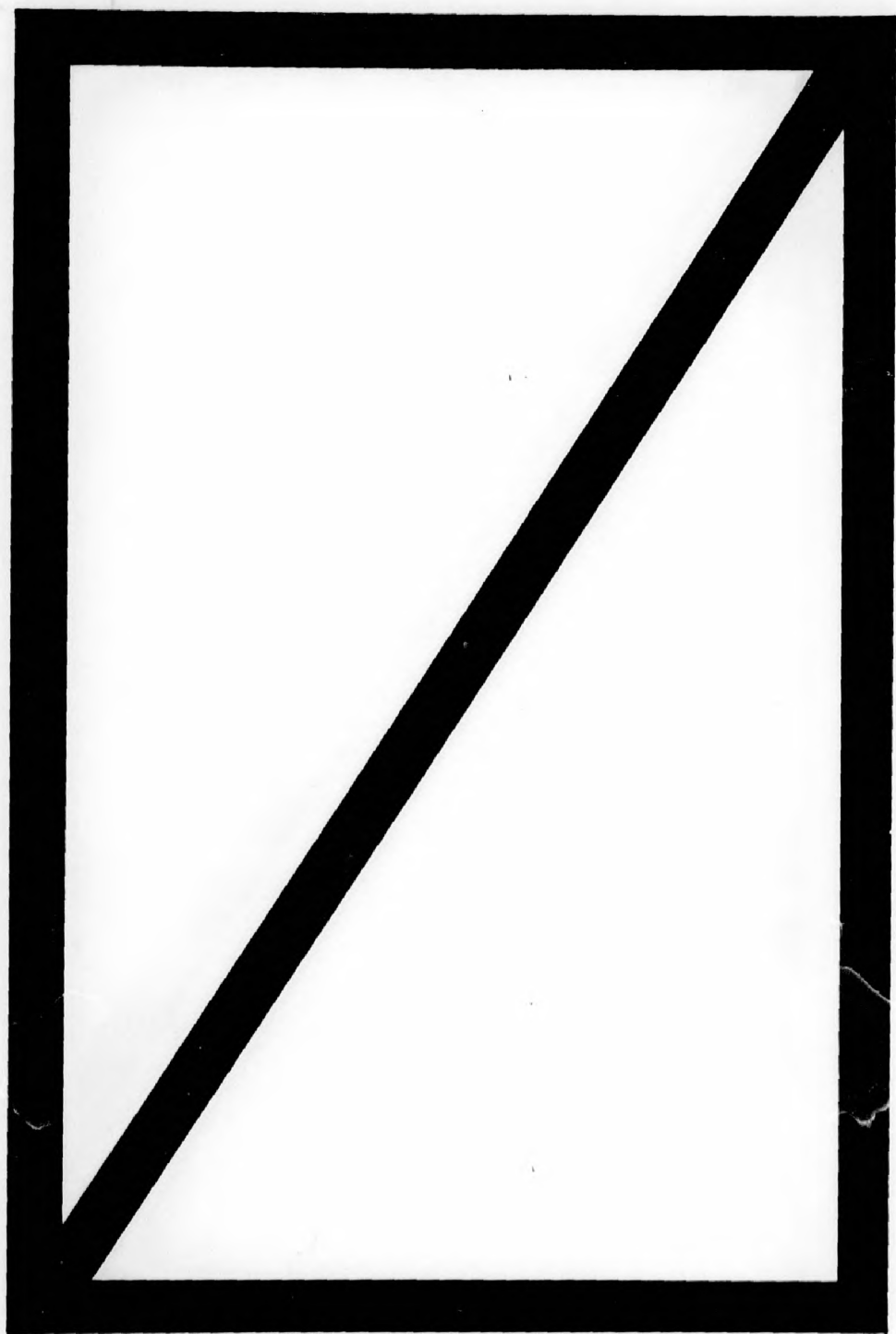
II., KENYÉR-UTCA 51. SZÁM.

FEST és VEGYILEG TISZTÍT férfi-, női- és gyermekruhákat, egyenruhát, csipkét, himzést, sztór, függönyöket, napernyőket, keztüket, struc- és d.szollakát, panama kalapokat stb. stb.

Legelőbb árak. Elismerett jó munka.

Postán érkező megbízások lelkiismeretes elintézésére kiváló gondot fordítok.

Ipar- és kereskedelmi Takarékpénztár r. t.

Vagyon.

Mérleg-számla 1912. december 31-én.

Teher.

	Korona	f.	Korona	f.		Korona	f.	Korona	f.
Készpénzkészlet:					Részvénytőke			700.000	—
Pénztárban, Osztrák magyar banknál és postatakarékpénztárnál	85.323	25			Tartalékalap	110.000	—	—	—
Fővárosi pénzüzeteknél betétként elhelyezve	257.822	14	343.145	39	Külön tartalékalap*	12.000	—	122.000	—
Váltótárca:					Betétek:				
Személyi hitelű váltók	1.225.451	24			betétkönyvekre folyószámlán	953.740	77	1.123.815	39
Jelzálogilag biztosított váltók	902.163	42			Viszleszámított váltók	170.074	62	832.437	12
Beszedési váltók	3.623	22	2.131.237	88	Magyar általános takarékpénztárra engedélyezett jelzálog kölcsönök			239.209	49
Törlesztéses jelzálog kölcsönök			344.680	37	Lombard hitelezők			439.792	78
Értékpapírok és függő kamataik			63.639	48	Jelzálogkölcsönökből visszatartott összegek			11.889	14
Érkek			47	40	Le nem rótt tőkekamatadó			2.102	17
Előlegek heti betétekre			3.355	—	Fel nem vett osztalék			667	—
Adósok folyószámlán			51.377	10	Átmeneti kamatok			20.653	95
Előlegek tőzsdei értékpapírokra			492.364	20	Tiszta nyereség			60.917	69
Óvadék kölcsönök			48.741	—					
Ingatlan			40.692	75					
Nádüzlet			23.236	01					
Berendezés			8.000	—					
Átmeneti tételek			2.968	15					
			3.553.484	73				3.553.484	73

Ujvidék, 1913. január 21-én.

* A folyó évi dotációval 130.000 koronára emelkedik.

Révész Gyula s. k. főkönyvelő.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Kassovitz Miksa s. k. vezérigazgató, Balla Árpád s. k. alelnök, Fürst J. János s. k. elnök, Saffer Samu s. k. alelnök, Forgács Benő s. k., Forster Géza s. k., Heim Lipót s. k., Horovitz D. L. s. k., Dr. Kovács Bódog s. k., Dr. Lustig Nándor s. k., Pekló Béla s. k., Dr. Tibor Dezső s. k.

Mégvizsgálta és helyesnek találta:

A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Eichner Zsigmond s. k., Kis Lipót s. k., Frank Miksa s. k.

Meghívó.

Az Ujvidéki Takarékpénztár

folyó évi február hó 16-án, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja saját székházában

XLVIII. évi rendes közgyűlését,

melyre a tisztelt részvényesek az alapszabályok 16.* §-ára való utalással ezennel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Jegyzőkönyvi hitelesítők választása.
2. Igazgatósági jelentés.
3. Mérleg előterjesztése a felügyelő bizottság jelentése kíséretében.
4. A mérleg megállapítása és a felmentvény megadása.
5. A tiszta nyereség felosztása feletti határozathozatal.
6. A kisorsolt igazgatósági tagok helyének betöltése.
7. Az alapszabályok 36. §-ának módosítása.
8. A felügyelő-bizottságba egy tagnak megválasztása.

AZ IGAZGATÓSÁG.

* A közgyűlésen résztvehetnek mindazon részvényesek, akik egy vagy több részvény birtokosai s mint ilyenek a közgyűlés előtt legalább 30 nappal a társulat részvénykönyvébe beiktatták s e részvényeiket le nem járt szelvényeikkel együtt a közgyűlés megtartása előtt legalább nyolc nappal Ujvidéken az intézmény és Budapesten a Budapest-lipótvárosi takarékpénztárnál, vagy a Magyar leszámító- és pénzügyi banknál letétmentényezték.

A mérleg, valamint az igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések 1913. február hó 10-től az intézet üzleti helyiségében megtekinthetők.

